

Learn.Empowerment

Samořízené studium pro nezaměstnané osoby s nedostatečnou kvalifikací

Příručka

Učební materiály, metody a modely implementace

Shrnutí

Samořízené studium umožňuje a současně podporuje rozvoj příslušných osobnostních a sociálních schopností. Tato forma studia vede k posilování sebevědomí a zároveň ke schopnosti jednat v sociálním a pracovním prostředí emancipovaně a s jistotou.

Především ty cílové skupiny, které nemají bližší vztah či zkušenost s učním – a na ty se tento projekt zaměřuje – mají učení spojené s pocitem selhání, břímě a neperspektivnosti, protože ho nezažili jako něco užitečného a pro jejich život hodnotného.

Tímto faktem lze zahájit naši práci s klientem a zaměřit se na jeho/její zájmy a názory. Aktivovat jeho současné schopnosti, napomáhat rozvoji vlastních perspektiv a podporovat vytváření vlastních metodologických, sociálních a osobních schopností jako nástrojů sebe řízení.

Samořízené učení vkládá odpovědnost za studium do rukou samotných studentů. Ti se podílí sami na tvorbě svého studijního plánu i celého učebního procesu a získávají tak k němu osobní vztah. Jsou-li takto studenti svými školiteli podporováni a začleňováni do studia spolu s ostatními členy skupiny, učení se může stát hodnotnou a trvalou zkušeností.

V rámci diseminace publikovalo společenství projektových partnerů „Learn. Empowerment - Samořízené studium pro nezaměstnané osoby s nedostatečnou kvalifikací“ následující materiály:

Manuál: Popisuje samořízené učení jako didaktický koncept, který byl společně zpracován projektovými partnery. Odráží východiska a postoje partnerů a jejich názory na vzdělávací proces. Manuál popisuje organizační aspekty samořízeného učení, roli školitele jako tutora, je doplněn internetovými odkazy a je ilustrován řadou fungujících příkladů z praxe.

Příručka: Odráží pozadí samořízeného učení (SU) a obsahuje teoretické a koncepční aspekty společně se zřetelem na genderovou politiku (rovnost mužů a žen), orientaci na cílové skupiny a na řízení různorodých skupin obyvatelstva.

- První kapitola popisuje několik modelů samořízeného učení se zaměřením na procesně orientované aspekty SU, reprezentované souborem koncepčních, empirických a experimentálně získaných poznatků.
- Přeměna navržených studijních modelů ve flexibilní a individuálně zaměřený studijní koncept závisí na otevřenosti a přizpůsobivosti všech zúčastněných aktérů, jako jsou samotní studenti i školitelé a jejich instituce. To navíc vyžaduje i orientační a podpůrné aspekty v závislosti na složení individuálního/kolektivního učebního procesu a současně též ujasnění si odpovědnosti a závazků – druhá kapitola popisuje principy „koncepte učení“ prostřednictvím SU. Tyto principy slouží jako orientační body pro vlastní profesionální akci. Představují základ, na němž lze koncept samořízeného učení rozvinout.
- Výstupy z tohoto projektu představují přínos pro početné cílové skupiny. Zahrnují širokou paletu potencionálních aktérů, vzdělávacích institucí, stejně jako školitelů a pedagogů napříč Evropou. Tito jsou nositeli samotného způsobu vzdělávání a zároveň také šířiteli myšlenky i konceptu samořízeného učení, spolu s jeho metodologií.
- Třetí kapitola se zaměřuje na příjemce, kteří mají často odpor vůči (celoživotnímu) učení. Zahrnuje hledisko cílových skupin a nastiňuje související postoje sociálně znevýhodněných skupin, jako jsou: dělníci s minimálním vzděláním, osamělí rodiče, ženy navracející se do pracovního procesu, přistěhovalci, starší osoby, postižení jedinci a obyvatelé zemědělských oblastí, kteří mají „vzhledem k odlehlosti jejich působiště, problém s dojížděním do vzdělávacích center.
- Zážitek selhání ve světě práce v mnoha případech způsobuje ztrátu sebevědomí a může vést k rezignaci. Čtvrtá kapitola „Práce s nízko kvalifikovanými a nezaměstnanými“, se zabývá specifickými možnostmi, metodami a technikami v rámci samořízeného učení. SU posiluje sebevědomí a vede k emancipovanému způsobu jednání, rozšiřuje schopnosti přispívající k zaměstnatelnosti a reintegraci do pracovního trhu.
- Studie ukazují, že ženská nebo mužská role má na profesní rozvoj daného pohlaví určující vliv. Dokud nebudou zažité představy vůči oběma pohlavím změněny, situace se nezlepší. To jsou výzvy mířené k výukovému procesu vedenému tutorem a zahrnují podávání informací, rad, vedení a aktivní podporu studentům.

Jsou vedeny principem rovného zacházení s ženami a muži v souvislosti s přístupem k profesnímu vzdělávání a seberealizaci a také s pracovními podmínkami. Pátá kapitola popisuje souvislosti evropské strategie trhu práce a okolnosti zavádění politiky rovných příležitostí mužů a žen.

- Mnozí školitelé a učitelé se domnívají, že slušnost představuje zacházení se všemi osobami stejným způsobem. Šestá kapitola se zaměřuje na aspekty vedení různorodých skupin osob. Znalost cílových skupin, rozdílů a schopnost je rozlišovat, zvyšuje významně úroveň poradenské a školící praxe a vede k prevenci diskriminace.
- Slovník (sedmá kapitola) obsahuje okolo dvaceti termínů vztahujících se k problematice samořízeného učení.

Vzdělávání a kultura

Leonardo da Vinci

Tato publikace vznikla pro projekt „Learn.Empowerment: Samořízení studium pro nezaměstnané osoby s nedostatečnou kvalifikací“, financovaný fondem LEONARDO za podpory Evropské komise. Vyjadřuje stanoviska pouze autorů a Evropská komise nenesе žádnou odpovědnost za informace obsažené v projektu a jejich využívání.

Projektové číslo A/04/B/F/PP – 158.133

Navrhovatel a koordinátor projektu: BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH, Dr. Wolfgang Eisenreich, Mariahilfer Strasse 8, 1070 Wien

Web: www.best-training.com

Tisk: KTP spol., Znojmo, CZ (2006)